

สรุปข้อมูลข่าวสารอุตสาหกรรมการบินของไทย ประจำเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ : ฉบับย่อ

แผนกวิจัยและพัฒนาธุรกิจการบิน สำนักวิจัยและพัฒนาธุรกิจการบิน สถาบันการบินพลเรือน

สรุปข้อมูลข่าวสารอุตสาหกรรมการบินของไทยประจำเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๗ นี้ เป็นอีกช่วงเวลาหนึ่งที่อุตสาหกรรมการบินของไทยอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่ปกติอีกครั้งหนึ่ง ต่อเนื่องจากที่ต้องเผชิญกับเหตุการณ์การชุมนุมและความไม่สงบทางการเมืองในกรุงเทพฯ ที่เกิดขึ้นยืดเยื้อเป็นเวลานานกว่า ๖ เดือนแล้ว ล่าสุดนั้น ได้มีการประกาศบังคับใช้พระราชบัญญัติกฏอัยการศึกทั่วราชอาณาจักร มีผลตั้งแต่วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เวลา ๐๓.๐๐ น. เป็นต้นไป และการประกาศควบคุมอำนาจการปกครองประเทศ โดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ซึ่งมีผลตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เวลา ๑๖.๓๐ น. เป็นต้นไปนั้น

ทริสเรทติ้ง ได้มีความคิดเห็นต่อเรื่องนี้ว่า การควบคุมอำนาจการปกครองประเทศของ คสช. จะส่งผลกระทบต่อในด้านลบต่อเศรษฐกิจในระยะสั้น แต่ในระยะยาวอาจส่งผลดีหากการกักขังอำนาจการปกครองประเทศดังกล่าวสามารถยุติความขัดแย้งทางการเมืองที่ยืดเยื้อมานานลงได้ เนื่องจากความขัดแย้งดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจของประเทศ อย่างไรก็ตาม ในมุมมองของทริสเรทติ้งนั้น มองว่า ธุรกิจท่องเที่ยวและสายการบินจะได้รับผลกระทบในระยะสั้นมากที่สุด จากการควบคุมอำนาจการปกครองประเทศของ คสช. แต่ก็คาดว่า จะฟื้นตัวได้อย่างรวดเร็วจากความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการให้บริการของสายการบินต้นทุนต่ำที่เป็นที่นิยมในขณะนี้

สำหรับผลกระทบของการยึดอำนาจการปกครองประเทศที่เกิดขึ้นกับอุตสาหกรรมการบินของไทยนั้น เกิดจากความไม่มั่นใจของสายการบินและนักท่องเที่ยวต่างชาติที่จะเดินทางมายังประเทศไทย

อย่างไรก็ตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเริ่มปรับตัวและติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด โดยมั่นใจว่าช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวที่จะเริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคมนี้ ปริมาณเที่ยวบินและผู้โดยสารจะกลับมาฟื้นตัวอีกครั้งอย่างแน่นอน

ข้อมูลจาก บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (ทอท.) ระบุว่า สถานการณ์ภายในประเทศได้ส่งผลกระทบต่อทำให้จำนวนผู้โดยสารที่เดินทางเข้ามายังท่าอากาศยานดอนเมืองและสุวรรณภูมิลดลงมาระยะหนึ่งแล้ว ดังนั้นการประกาศอัยการศึกไม่ได้ส่งผลกระทบเพิ่มมากขึ้นแต่อย่างใด

ในมุมมองของสายการบินนั้น บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) (บกท.) ซึ่งประสบการขาดทุนในไตรมาสที่ ๑ ของปี ๒๕๕๗ โดยสาเหตุส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากผลกระทบจากความไม่สงบทางการเมืองนั้น ในไตรมาสที่ ๒ ของปี ๒๕๕๗ นี้ บกท. คาดการณ์ว่า จะมีผลขาดทุนเฉลี่ยต่อเนื่องใกล้เคียงกับไตรมาสแรกนี้ เพราะเป็นช่วงนอกฤดูกาลท่องเที่ยว และปัญหาการเมืองยังไม่คลี่คลาย

ในขณะที่สายการบินต้นทุนต่ำของไทย อย่างสายการบินนกแอร์และสายการบินไทยแอร์เอเชีย กลับมีทิศทางและแนวโน้มในทางตรงกันข้าม โดยมีผลกำไรจากประกอบการในไตรมาสที่ ๑/๒๕๕๗ และ คาดการณ์ว่าผลประกอบการในไตรมาส ๒/๒๕๕๗ จะดีขึ้น เนื่องจากคาดว่าจะมีผู้โดยสารที่เริ่มกลับมาใช้บริการมากขึ้นหลังจากสถานการณ์การเมืองเริ่มมีแนวโน้มที่ดีขึ้น และจากการกระตุ้นการท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย รวมทั้งการจัดการส่งเสริมการขายของสายการบินเอง

อุตสาหกรรมการบินของไทยนั้น นอกจากสถานการณ์ทางการเมืองภายในประเทศ และสถานการณ์แข่งขันที่รุนแรงแล้ว ในช่วงที่ผ่านมาต้องเผชิญกับภัยคุกคาม อย่างเช่นภัยพิบัติทางธรรมชาติ ซึ่งได้แก่ เหตุการณ์แผ่นดินไหวที่จังหวัดเชียงรายเมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๗ และเหตุการณ์ความไม่สงบจากผู้ก่อการร้าย นั่นคือ เหตุการณ์ระเบิดในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา วันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๗

ทั้งสองเหตุการณ์ล้วนมีผลต่อความเชื่อมั่นของผู้โดยสารทั้งสิ้น และมีผลโดยตรงต่อการดำเนินงานของอุตสาหกรรมการบิน แม้ว่าจะเป็นเพียงในช่วงสั้นๆ ก็ตาม ซึ่งหน่วยงานด้านการบินที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยก็ควรที่จะต้องมีการพิจารณาเพื่อรองรับกรณีที่เกิดเหตุการณ์ไม่ปกติต่างๆ ด้วย

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันจะเห็นว่า สายการบินต้นทุนต่ำของไทยต่างมีแผนการขยายจำนวนเครื่องบินพาณิชย์ในฝูงบินอย่างมาก เพื่อเพิ่มปริมาณการให้บริการและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน แต่ประเด็นที่สายการบินต้นทุนต่ำของไทยต้องพิจารณา คือ ปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสารของสายการบินที่มีมากกว่าปริมาณความต้องการเดินทางทางอากาศของผู้โดยสาร

ข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ The Wall Street Journal ได้ระบุถึง สถานการณ์สายการบินต้นทุนต่ำในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ว่า กำลังอยู่ในช่วงการชะลอการขยายตัว เนื่องจากปริมาณความต้องการเดินทางของผู้โดยสารมีน้อยกว่าปริมาณการผลิต ซึ่งนักวิเคราะห์ด้านการบินจากหลายสำนักต่างมีความเห็นตรงกันว่า ประเด็นเรื่องจำนวนเครื่องบินพาณิชย์มีมากเกินไปเกินความต้องการเดินทางทางอากาศนั้น เป็นเรื่องที่น่าจะเกิดขึ้นกับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะกับสายการบินต้นทุนต่ำ ในขณะที่นักวิเคราะห์บางส่วนก็มองว่า ปริมาณความต้องการเดินทางจะยังคงมีมากขึ้นเรื่อยๆ

ทั้งนี้ ประเด็นนี้ก็เป็นประเด็นสำคัญที่อุตสาหกรรมการบินของไทยและภูมิภาคต้องนำมาพิจารณาด้วย

สำหรับความก้าวหน้าทางด้านการบินที่นำเสนอในข้างต้น ยังคงเป็นกรณีที่เกิดขึ้นเนื่องมาจากการสูญหายไปของเครื่องบินสายการบินมาเลเซียแอร์ไลน์ เที่ยวบินที่ MH๓๗๐ เมื่อเดือนมีนาคมที่ผ่านมา ซึ่งปัจจุบันก็ยังไม่พบร่องรอยของเครื่องบินลำดังกล่าว อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์ในครั้งนี้ก็ทำให้หน่วยงานด้านการบินที่เกี่ยวข้องเริ่มหันมาตระหนักถึงเรื่องระบบติดตามเครื่องบินกันมากยิ่งขึ้น

ล่าสุดนั้น องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (ICAO) ได้จัดการประชุมว่าด้วยการติดตามสัญญาณดาวเทียม โดยได้ร่วมมือกับ สมาคมการขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ (IATA) เพื่อพิจารณาหาวิธีการจัดการในกรณีเครื่องบินสูญหายไปอย่างไร้ร่องรอยนี้ นอกจากนี้ หน่วยงานความปลอดภัยทางการบินแห่งยุโรป (EASA) ก็ยังได้เรียกร้องให้เพิ่มเวลาการทำงานของเครื่องมือบันทึกข้อมูลการบิน หรือ กล่องดำ จาก ๓๐ วันเป็น ๙๐ วันและขอให้เพิ่มระยะเวลาการบินที่เสี่ยงในท้องนักบินจาก ๒ ชม. เป็น ๒๐ ชม.

ทั้งนี้ IATA คาดการณ์ว่า อาจต้องใช้เวลา ๒-๓ ปี จึงจะสามารถจัดทำระบบมาตรฐานเพื่อติดตามเส้นทางการบินของเครื่องบินในแบบเรียลไทม์ได้ แต่กระบวนการจะรวดเร็วขึ้น หากสายการบินแต่ละสายการบิน สมัครใจเข้าร่วมในโครงการนี้เอง

อย่างไรก็ตาม สืบเนื่องจากกรณีดังกล่าว บริษัทอิมมาร์แซท ผู้ให้บริการดาวเทียมของประเทศอังกฤษ ได้เตรียมเปิดให้บริการติดตามเส้นทางการบินของเครื่องบินโดยสารพาณิชย์ทั่วโลกในขั้นพื้นฐานโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย

ในด้านการบินทั่วไปในประเทศไทยนั้น จะเห็นว่าเป็นปีที่การบินทั่วไปมีบทบาทสำคัญอย่างต่อเนื่อง นั่นคือภารกิจของกรมฝนหลวงและการบินเกษตรในการทำฝนหลวงในพื้นที่ที่ประสบปัญหาภัยแล้งในปี นี้ เพื่อบรรเทาวิกฤติการณ์ภัยแล้งในปี นี้ สำหรับพื้นที่ใน ๗ จังหวัดภาคอีสาน มี จ.นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด มหาสารคาม และขอนแก่นบางส่วน ก็เป็นอีกพื้นที่ประสบภาวะภัยแล้ง ที่หน่วยปฏิบัติการฝนหลวงที่ท่าอากาศยาน

บุรีรัมย์ ได้ออกปฏิบัติการบินทำฝนหลวงตั้งแต่ต้นเดือนเมษายนที่ผ่านมาต่อเนื่องจนปัจจุบัน เพื่อเติมปริมาณน้ำตามแหล่งน้ำที่มีสภาพต้นเขินแห้งขาด เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยแล้ง และประสบปัญหาขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค ในพื้นที่ดังกล่าว

สำหรับในด้านการจัดการจราจรทางอากาศของไทยนั้น มีประเด็นสำคัญ ได้แก่ การแต่งตั้งผู้บริหารท่านใหม่ของบริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด (บวท.) โดยคณะกรรมการ บวท. ได้มีมติเห็นชอบผลการสรรหากรรมการผู้อำนวยการใหญ่ บวท. โดย นางสาวริณี แสงประสิทธิ์ ได้รับการคัดเลือกเป็นกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ บวท. คนใหม่ ด้วยวิสัยทัศน์ที่จะ “ยกระดับคุณภาพการให้บริการการเดินทางทางอากาศสู่การเป็นหนึ่งในองค์กรชั้นนำของอาเซียน”

เรื่องอื่นๆ ที่น่าสนใจสำหรับอุตสาหกรรมการบินของไทย ได้แก่ ร่างกฎหมายทางการขนส่งทางอากาศฉบับใหม่ ซึ่งล่าสุดนั้น กรมการบินพลเรือน (บพ.) ได้จัดการสัมมนาการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการรับขนทางอากาศระหว่างประเทศ (ฉบับที่...) พ.ศ. ... โดยการสัมมนาครั้งนี้มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการบินเข้าร่วม เช่น สมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ (International Air Transport Association - IATA), บริษัทสายการบิน ผู้ประกอบการด้านการบินต่างๆ เป็นต้น

นอกจากนี้ บพ. ยังได้เปิดรับฟังความคิดเห็น ร่างคำสั่งกระทรวงคมนาคม ที่.../.... เรื่องการอนุญาตให้ส่งหรือพาวัตถุอันตรายหรือสัตว์ซึ่งอาจเป็นอันตรายไปกับอากาศยาน อีกด้วย

สำหรับสรุปข่าวสารอุตสาหกรรมการบินของไทย ประจำเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๗ นี้ ยังคงเป็นเรื่องที่มีประเด็นกับเหตุการณ์ทางการเมืองในประเทศไทย หลังจากเหตุการณ์การชุมนุมทางการเมืองที่ยืดเยื้อมานานกว่า ๖ เดือนนั้น ก็มีการประกาศกฎอัยการศึก และการประกาศควบคุมอำนาจการปกครองประเทศ โดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ซึ่งแน่นอนว่า น่าจะต้องส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการบินของไทย เนื่องจากมีผลต่อความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวและนักลงทุน อย่างไรก็ตาม ผลกระทบดังกล่าวน่าจะเกิดขึ้นในช่วงสั้นๆ แต่โดยรวมแล้ว ทิศทางของอุตสาหกรรมการบินของไทยในปี ๒๕๕๗ นี้ น่าจะมีแนวโน้มที่ดีขึ้น

การขยายตัวของอุตสาหกรรมการบินของไทยนั้น จะต้องเติบโตอย่างยั่งยืนและมั่นคง โดยเฉพาะสายการบินต้นทุนต่ำที่มีการขยายฝูงบินจำนวนมาก ซึ่งต้องพิจารณาในเรื่องปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสารให้สอดคล้องกับความต้องการเดินทางของผู้โดยสาร เพื่อป้องกันการสั่งซื้อเครื่องบินที่มากเกินไป นอกจากนี้ อุตสาหกรรมการบินของไทยอาจต้องพิจารณาเพิ่มเติมในเรื่องระบบมาตรฐานเพื่อติดตามเส้นทางการบินของเครื่องบินในแบบเรียลไทม์ ซึ่งคาดว่าจะ เป็นสิ่งที่อุตสาหกรรมการบินทั่วโลกต่างผลักดันให้เกิดขึ้น

แหล่งข้อมูล :

เว็บไซต์องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ

เว็บไซต์สมาคมการขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ

เว็บไซต์กรมการบินพลเรือน

เว็บไซต์บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)

เว็บไซต์บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด

เว็บไซต์บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

เว็บไซต์ข่าวของสื่อมวลชนต่างๆ

Disclaimer : ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จัดทำเพื่อใช้ประโยชน์ในกิจการของ สบพ. และเผยแพร่ทั่วไป โดยจัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆที่น่าเชื่อถือ แต่อาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ หรือความสมบูรณ์เพื่อใช้ในทางการค้าหรือประโยชน์อื่นใด สบพ. อาจเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงข้อมูลได้โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ผู้ใช้ข้อมูลต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลต่างๆ ด้วยวิจารณญาณของตนเองและรับผิดชอบในความเสียหายเอง สบพ. จะไม่รับผิดชอบผู้ใช้หรือบุคคลใดในความเสียหายใดจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จึงไม่ถือว่าเป็นการให้ความเห็นหรือคำแนะนำในการตัดสินใจทางธุรกิจ แต่อย่างใดทั้งสิ้น